

és la que treballa

Avui comencem aquesta columna dins el setmanari. La nostra intenció no es aïra que la veu remarcar, i aïhora estudiem, aquelles errades que, setmana rera setmana, s'hi vagin anat esmunyint, moltes vegades per causa de la rapidesa que cal imprimir a la redacció del periòdic, per tal que surti el seu dia.

Naturalment, no podem pas parlar de totes aquelles que hi constin o bé que haurien d'aparèixer, cada vegada, tot procurant que tingui una certa importància, i, més que res, que sigui una errada amb força arrels, tant en la llengua parlada com en l'escripta.

Esperem, amb il·lusió, que la nostra idea tingui una plena acceptació per part dels nostres amables lectors. I anem ja per veïna.

A la secció «Vila oberta», del nostre número 4, dins la notícia «La ciutat cau i s'aixeca de nou», hem cissat el participi passat *desaparescut*, i, trancament, ens ha tret la vista.

Es per això que, avui, hem cregut oportú parlar d'aquesta mena de participis, els acabats en *scut*, els quals, en general, són totalment inadmmissibles.

Creiem ben bé que es cau en l'error d'usar-los, pel fet que n'hi ha només tres que són correctes: *merescut*, *nascut* i *crescut*.

Els altres, però, són erronis. I en són perquè, o bé són participis de verbs acabats en *eixer*, deguts a la influència castellana —com *favorescut*, de *favorèixer*— o bé participis de nova forma que tenen la tendència de reemplaçar antics participis en *gut*, sota la influència, com diem, dels participis castellans corresponents, acabats en *cido*, com *complascut*, per *compiagut* (correcte), de *complaure*.

Cal tenir en compte que els verbs que ens hem inventat o bé admès, terminats en *eixer* (a excepció dels tres que hem assenyalat abans: *merèixer*, *néixer* i *créixer*, els quals són correctes), com *favorèixer*, *prevalèixer*, etc són causa de l'augment del nombre de participis en *scut*, corresponents, com hem dit, a participis castellans en *cido*.

Així, diem i escrivim, indègudament, *favorescut*, *prevalescut*, etc. I no sols això, sinó que tot seguint aquest fals criteri afavorim la creació de molts participis com *complascut*, *aparescut* o *desaparescut*, *comparecut* etc.

Recordem, doncs, que tots aquests participis novells, acabats en *scut*, han d'esser bandejats de la nostra parla.

Ara bé, si comencem per substituir verbs dolents com *favorèixer*, *prevalèixer*, *pertenèixer*, *permanèixer*, etc. pels verbs bons com *afavorir*, *prevaler*, *pertànyer*, *romandre*, etc., no caurem llavors tan fàcilment en l'equivocació d'usar *favorescut*, *prevalescut*, *pertenescut*, *permanescut*, etc., sinó que usarem *afavorit*, *prevalgut*, *pertangut*, *romàs*, etc.

I en els verbs restants no oblidar mai que cal canviar *scut* per *gut*. Així, *compiagut*, *aparegut*, *comparegut*.

Per tant, a la notícia esmentada calia haver-hi posat *desaparegut*.

I, per avui, prou. Gràcies per la vostra atenció.

R.M.C.

El 6-D, Dia de la Constitució

Probablement els psicòlegs de masses o els tècnics en publicitat ens podrien explicar la moda de les sigles: El 20-N, el 15-J, el 6-D...

Seria una llàstima que l'explicació fós la pressa, quan es tracta de fets que han requerit o requereixen certa calma. El Sr. Franco, a morir, no es va donar cap pressa; les eleccions del 15 de juny van arribar més de quaranta anys després de les del 16 de febrer i van costar moltes hores de treball a molta gent; i el 6-D, com a mínim, demana haver-se llegit la Constitució, que és un text poc divertit, de 169 articles, quatre disposicions addicionals, nou de transitòries, una derogatòria i una final. I no cito el preàmbul perquè els seus redactors han tingut la gràcia de fer-lo molt curt.

Ara bé, havent-la llegit, o sense haver-ho fet, el proper dimecres, dia 6, caldrà pronunciar-nos sobre la Constitució. I com que ara són moda les travesses podem jugar amb tres solucions: el sí, el no, o bé l'abstenció.

Els arguments que defensen qualsevol d'aquests vots són pràcticament inexhauribles.

Els nostàlgics partidaris de la dictadura, i tots aquells que no accepten una democràcia en la forma vigent a l'Europa occidental, prediquen el no o bé l'abstenció.

Però n'hi ha d'altres que, malgrat voler viure en una societat democràtica, també propugnen l'abstenció, i fins i tot el no, perquè troben en el text constitucional definicions que no els agraden, els sobra algú article, o bé hi troben a faltar qualsevol declaració.

A tots ells jo els diria que la Constitució és un conjunt, és un tot que cal considerar globalment i veure si el balanç final és o no és satisfactori. Votar sí a la Constitució no és fer cap professió de fe religiosa, sinó un acte polític, i els actes polítics no demanen «creure» que allò és una veritat, sinó creure que aquèlla és la millor solució, d'entre les possibles, per a una determinada situació d'un poble concret. I ara creiem que el poble de Catalunya, i el poble d'Espanya, necessiten que s'aprovi aquesta Constitució. Malgrat que el seu text no ens agradi del tot, o potser, precisament perquè el seu text no ens agrada del tot ni a nosaltres ni a ningú, la qual cosa vol dir que no és una Constitució totalment de ningú, sinó una Constitució una mica de tots.

També n'hi ha que diuen que els catalans no podem votar aquesta Constitució, perquè no és la nostra. És evident que és la Constitució de l'Estat espanyol. Però també és evident que, de grat o per força, formem part d'aquest Estat espanyol i depenem de la seva organització i les seves lleis. Ningú pot parlar seriosament de separar-se de l'Estat espanyol si no disposa prèviament d'una força prou poderosa per tal d'aconseguir-ho. Per tant, la vida i el progrés del poble de Catalunya no té altre marc que el de l'Estat espanyol. I és aquest marc allò que hem de fer apte per a les nostres necessitats. I és innegable que la Constitució que cal votar el dia 6, amb totes les seves limitacions, reconeix la realitat plurinacional d'Espanya i permet, a les diverses nacions i regions de l'Estat, una Autonomia que, si sabem fer-la servir, significarà per a Catalunya la recuperació de la seva identitat i un relançament de la seva vida col·lectiva.

L'espai, que ja s'ha acabat, em diu que potser sí que caldrà escriure en sigles.

C. U.

Llibreria Carbó

Anselm Clavé, 36

es complau a anunciar al públic en general, la incorporació, als seus ja acreditats serveis, d'un centre productor de

SIGNES DYMO

especialment indicats per a resoldre els problemes de retolació instantània en tota classe d'empreses, indústries i comerços. El dimarts 5 de desembre, a dos quarts de vuit de la tarda, es passarà un

AUDIOVISUAL

al Saló «Fonda Espanya» de l'Hotel Europa. Assistència per rigorosa invitació; interessats dirigir-se al telèfon 870 04 32 o a la mateixa Llibreria.